

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра журналістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан гуманітарно-
педагогічного факультету
_____ Інна САВИЦЬКА
« ____ » _____ 2026 р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри журналістики
та мовної комунікації
протокол № 13 від 03.06.2026 р.
Завідувач кафедри
_____ Світлана ХАРЧЕНКО

РОЗГЛЯНУТО
Гарант ОП «Журналістика»
_____ Світлана ХАРЧЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Жанри журналістики»**

Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С7 Журналістика
Освітня програма	Журналістика
Факультет	гуманітарно-педагогічний
Розробник –	завідувач кафедри журналістики та мовної комунікації, д-р філол. наук, проф. Харченко С.В.

Київ – 2026 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра журналістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гуманітарно-педагогічний факультет
«_____» _____ 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Жанри журналістики»**

Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С7 Журналістика
Освітня програма	Журналістика
Гуманітарно-педагогічний факультет	
Розробник	– завідувач кафедри журналістики та мовної комунікації д-р філол. наук, проф. Харченко С.В.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Курс «Жанри журналістики» є фундаментальним складником професійної підготовки майбутніх медійників. Сучасний медіапростір вимагає від журналіста не просто вміння фіксувати події, а глибокого розуміння інструментарію, специфіки та архітектури текстових, аудіо- та візуальних форматів. Ця дисципліна охоплює еволюцію жанрових форм від класичних газетних стандартів до новітніх мультимедійних та конвергентних рішень. Особлива увага в курсі приділяється викликам сьогодення — специфіці роботи з новинами в умовах війни, трансформації жанрів у соціальних мережах та розвитку українського подкастингу.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>061 «Журналістика»</i>	
Освітня програма	<i>Журналістика</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт / робота (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	5	
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>45 год.</i>	<i>год.</i>
Лабораторні заняття	<i>год.</i>	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>75 год.</i>	<i>год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>75 год.</i>	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета – сформувати в студентів систему теоретичних знань із жанрології та розвинути практичні навички створення якісного, етичного й прагматичного медіаконтенту в різних жанрових матрицях – від оперативної новини до складного художньо-публіцистичного сторителінгу.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни: *Вступ до спеціальності, Теорія журналістики, Журналістська етика, Теорія масової комунікації.*

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально- комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	ти жн і	ус бо го	у тому числі					у с ь о г о	у тому числі					
			л	п	ла	ін д	с.р.		л	п	лаб	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1. Інформаційні журналістські формати: оперативність, верифікація та архітектоніка тексту														
Тема 1. Вступ до жанрології. Система жанрів у сучасних медіа	1	8	2	2			4							
Тема 2. Новина як основа інформаційного мовлення. Новини під час війни	2	12	2	4			6							
Тема 3. Інформаційне інтерв'ю	3	12	2	4			6							
Тема 4. Журналістський прагматизм: архітектура пресрелізу, дайджесту та меморіального тексту	4	12	2	4			6							
Тема 5. Звіт як інформаційний жанр	5	8	2	2			4							
Тема 6. Репортаж – «король» журналістських жанрів	6	12	2	4			6							
Тема 7. Інформаційні жанри в епоху соціальних мереж	7	8	2	2			4							
Разом за модулем 1			14	22			36							
Модуль 2. Аналітична та художньо-публіцистична журналістика														
Тема 8. Аналітична журналістика: від факту до причин	8	8	2	2			4							
Тема 9. Кореспонденція та аналітична стаття	9	8	2	2			4							
Тема 10. Аналітичне інтерв'ю та робота з експертним середовищем	10	12	2	4			6							
Тема 11. Точка зору: рецензія, колонки та есеїстика	11	12	2	4			6							
Тема 12. Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм. Нарис (портретний, проблемний, подорожній)	12	12	2	4			6							
Тема 13. Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм: літературний репортаж,	13	8	2	2			4							

художній сторителінг, техніки занурення в сучасних медіа													
Тема 14. Конвергенція жанрів. Мультимедійний лонгрид як синтез тексту, фото, інфографіки та відео.	14	8	2	2			4						
Тема 15. Подкастинг як новий простір для розмовних, наративних та репортажних жанрів	15	10	2	3			5						
Разом за модулем 2			16	23			39						
Усього годин	150		30	45			75						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до жанрології. Система жанрів у сучасних медіа	2
2.	Новина як основа інформаційного мовлення. Новини під час війни	2
3.	Інформаційне інтерв'ю	2
4.	Журналістський прагматизм: архітектура пресрелізу, дайджесту та меморіального тексту	2
5.	Звіт як інформаційний жанр	2
6.	Репортаж – «король» журналістських жанрів	2
7.	Інформаційні жанри в епоху соціальних мереж	2
8.	Аналітична журналістика: від факту до причин	2
9.	Кореспонденція та аналітична стаття	2
10.	Аналітичне інтерв'ю та робота з експертним середовищем	2
11.	Точка зору: рецензія, колонки та есеїстика	2
12.	Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм. Нарис (портретний, проблемний, подорожній)	2
13.	Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм: літературний репортаж, художній сторителінг, техніки занурення в сучасних медіа	2
14.	Конвергенція жанрів. Мультимедійний лонгрид як синтез тексту, фото, інфографіки та відео.	2
15.	Подкастинг як новий простір для розмовних, наративних та репортажних жанрів	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до жанрології. Система жанрів у сучасних медіа	2
2.	Новина як основа інформаційного мовлення. Новини під час війни	4
3.	Інформаційне інтерв'ю	4
4.	Журналістський прагматизм: архітектура пресрелізу, дайджесту та меморіального тексту	4
5.	Звіт як інформаційний жанр	2
6.	Репортаж – «король» журналістських жанрів	4
7.	Інформаційні жанри в епоху соціальних мереж	2
8.	Аналітична журналістика: від факту до причин	2
9.	Кореспонденція та аналітична стаття	2

10.	Аналітичне інтерв'ю та робота з експертним середовищем	4
11.	Точка зору: рецензія, колонки та есеїстика	4
12.	Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм. Нарис (портретний, проблемний, подорожній)	4
13.	Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм: літературний репортаж, художній сторителінг, техніки занурення в сучасних медіа	2
14.	Конвергенція жанрів. Мультимедійний лонгрид як синтез тексту, фото, інфографіки та відео.	2
15.	Подкастинг як новий простір для розмовних, наративних та репортажних жанрів	3

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до жанрології. Система жанрів у сучасних медіа	4
2.	Новина як основа інформаційного мовлення. Новини під час війни	6
3.	Інформаційне інтерв'ю	6
4.	Журналістський прагматизм: архітектура пресрелізу, дайджесту та меморіального тексту	6
5.	Звіт як інформаційний жанр	4
6.	Репортаж – «король» журналістських жанрів	6
7.	Інформаційні жанри в епоху соціальних мереж	4
8.	Аналітична журналістика: від факту до причин	4
9.	Кореспонденція та аналітична стаття	4
10.	Аналітичне інтерв'ю та робота з експертним середовищем	6
11.	Точка зору: рецензія, колонки та есеїстика	6
12.	Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм. Нарис (портретний, проблемний, подорожній, подієвий)	6
13.	Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм: літературний репортаж, художній сторителінг, техніки занурення в сучасних медіа	4
14.	Конвергенція жанрів. Мультимедійний лонгрид як синтез тексту, фото, інфографіки та відео.	4
15.	Подкастинг як новий простір для розмовних, наративних та репортажних жанрів	5

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

№ з/п	Тема	ПРН	Методи та засоби діагностики результатів навчання
1.	Вступ до жанрології. Система жанрів у сучасних медіа	ПР01, ПР08	Тестування, метод критичного аналізу (медіамоніторинг).
2.	Новина як основа інформаційного мовлення. Новини під час війни	ПР02, ПР14, ПР15	Метод моделювання виробничих ситуацій, редакційний аудит.
3.	Інформаційне інтерв'ю	ПР08, ПР14	Рольова гра (симуляція), метод інтерв'ювання «в полі».
4.	Журналістський прагматизм: архітектура пресрелізу, дайджесту та меморіального тексту	ПР02, ПР15	Метод створення прикладних медіатекстів, професійне портфоліо.

5.	Звіт як інформаційний жанр	ПР14, ПР15	Метод документування подій.
6.	Репортаж – «король» журналістських жанрів	ПР01, ПР02, ПР15	Метод включеного спостереження, творчий проєкт.
7.	Інформаційні жанри в епоху соціальних мереж	ПР02, ПР15	Метод кросмедійної адаптації
8.	Аналітична журналістика: від факту до причин	ПР01, ПР08	Метод роботи з даними, розв'язання ситуаційних задач.
9.	Кореспонденція та аналітична стаття	ПР14, ПР15	Метод аргументативного аналізу, написання масштабного тексту.
10.	Аналітичне інтерв'ю та робота з експертним середовищем	ПР08, ПР14	Метод ведення професійної дискусії (симуляційне інтерв'ю).
11.	Точка зору: рецензія, колонки та есеїстика	ПР01, ПР15	Метод експертної оцінки та самовираження
12.	Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм. Нарис (портретний, проблемний, подорожній, подієвий)	ПР02, ПР14, ПР15	Метод художньо-документального моделювання
13.	Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм: літературний репортаж, художній сторителінг, техніки занурення в сучасних медіа	ПР01, ПР02, ПР15	Метод літературного сторителінгу.
14.	Конвергенція жанрів. Мультимедійний лонгрид як синтез тексту, фото, інфографіки та відео.	ПР02, ПР08, ПР15	Метод проєктного навчання, командна або індивідуальна розробка.
15.	Подкастинг як новий простір для розмовних, нарративних та репортажних жанрів	ПР14, ПР15	Метод аудіовиробництва, публічна презентація.

7. Методи навчання

Методи навчання, які дозволяють досягти запланованих результатів навчання

№ з/п	Тема	ПРН	Методи навчання і викладання
1.	Вступ до жанрології. Система жанрів у сучасних медіа	ПР01, ПР08	Проблемна лекція, інтерактивна візуалізація, кейс-метод
2.	Новина як основа інформаційного мовлення. Новини під час війни	ПР02, ПР14, ПР15	Лекція-тренінг, метод жорсткого дедлайну, індивідуальне проєктування
3.	Інформаційне інтерв'ю	ПР08, ПР14	Лекція-демонстрація, рольова гра (симуляція), метод польового дослідження
4.	Журналістський прагматизм: архітектура пресрелізу, дайджесту та меморіального тексту	ПР02, ПР15	Лекція, практичний контент-інжиніринг
5.	Звіт як інформаційний жанр	ПР14, ПР15	Пояснювально-ілюстративний метод, метод синхронного документування
6.	Репортаж – «король» журналістських жанрів	ПР01, ПР02, ПР15	Майстер-клас, розбір репортажної драматургії, метод залученого спостереження

7.	Інформаційні жанри в епоху соціальних мереж	ПР02, ПР15	Лекція-демонстрація, метод мікропроектування
8.	Аналітична журналістика: від факту до причин	ПР01, ПР08	Проблемна лекція, аналітичне дослідження
9.	Кореспонденція та аналітична стаття	ПР14, ПР15	Лекція-демонстрація, метод концептуалізації тексту
10.	Аналітичне інтерв'ю та робота з експертним середовищем	ПР08, ПР14	Лекція-демонстрація, рольова гра (симуляція)
11.	Точка зору: рецензія, колонки та есеїстика	ПР01, ПР15	Лекція-демонстрація, рольова гра (симуляція)
12.	Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм. Нарис (портретний, проблемний, подорожній, подієвий)	ПР02, ПР14, ПР15	Лекція, метод інтерв'ювання
13.	Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм: літературний репортаж, художній сторителінг, техніки занурення в сучасних медіа	ПР01, ПР02, ПР15	Лекція, метод сторителінгу
14.	Конвергенція жанрів. Мультимедійний лонгрид як синтез тексту, фото, інфографіки та відео.	ПР02, ПР08, ПР15	Лекція-демонстрація, метод проєктного навчання
15.	Подкастинг як новий простір для розмовних, наративних та репортажних жанрів	ПР14, ПР15	Лекція-демонстрація, пітчінг

7. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

7.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання практичного заняття	Оцінювання самостійної роботи
Модуль 1. Інформаційні журналістські формати: оперативність, верифікація та архітектоніка тексту			
Вступ до жанрології. Система жанрів у сучасних медіа	ПР01, ПР08	5	
Новина як основа інформаційного мовлення. Новини під час війни	ПР02, ПР14, ПР15	5	
Новина як основа інформаційного мовлення. Новини під час війни	ПР02, ПР14, ПР15	5	
Інформаційне інтерв'ю	ПР08, ПР14	5	
Інформаційне інтерв'ю	ПР08, ПР14	5	
Журналістський прагматизм: архітектура пресрелізу, дайджесту та меморіального тексту	ПР02, ПР15	5	
Журналістський прагматизм: архітектура пресрелізу, дайджесту та меморіального тексту	ПР02, ПР15	5	
Звіт як інформаційний жанр	ПР14, ПР15	5	

Репортаж – «король» журналістських жанрів	ПР01, ПР02, ПР15	5	
Репортаж – «король» журналістських жанрів	ПР01, ПР02, ПР15	5	
Інформаційні жанри в епоху соціальних мереж	ПР02, ПР15	5	
Самостійна робота 1			15
Модульна контрольна робота 1.		30	
Разом за модулем 1		100	
Модуль 2. Аналітична та художньо-публіцистична журналістика			
Аналітична журналістика: від факту до причин	ПР01, ПР08	5	
Кореспонденція та аналітична стаття	ПР14, ПР15	5	
Аналітичне інтерв'ю та робота з експертним середовищем	ПР08, ПР14	5	
Аналітичне інтерв'ю та робота з експертним середовищем	ПР08, ПР14	5	
Точка зору: рецензія, колонки та есеїстика	ПР01, ПР15	5	
Точка зору: рецензія, колонки та есеїстика	ПР01, ПР15	5	
Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм. Нарис (портретний, проблемний, подорожній, подієвий)	ПР02, ПР14, ПР15	5	
Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм. Нарис (портретний, проблемний, подорожній, подієвий)	ПР02, ПР14, ПР15	5	
Художньо-публіцистичні жанри та нью-журналізм: літературний репортаж, художній сторителінг, техніки занурення в сучасних медіа	ПР01, ПР02, ПР15	5	
Конвергенція жанрів. Мультимедійний лонгрид як синтез тексту, фото, інфографіки та відео.	ПР02, ПР08, ПР15	5	
Подкастинг як новий простір для розмовних, наративних та репортажних жанрів	ПР14, ПР15	5	
Самостійна робота 2.			15
Модульна контрольна робота 2.		30	
Разом за модулем 2		100	
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$		
Екзамен	30		
Разом за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100		

7.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

7.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, що їх студенти здають із порушенням термінів без поважних причин, викладач оцінює нижчою оцінкою (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) згідно з графіком консультацій
Політика щодо академічної доброчесності:	Самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів. Списування під час самостійних, контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійне виконання завдань та коректне оформлення покликань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, даних тощо.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4596>)
- покликання на цифрові освітні ресурси;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Богачук І. М. Жанри журналістики: навчально-методичний посібник. Вінниця: ФОП Корзун Д. Ю., 2025. 156 с.
2. Кость Степан. Журналістика і творчість : монографія. Кер. автор. колективу С. Кость; за ред. С. Костя. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2023. 562 с.
3. Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник / за заг. ред. Костенко Наталії, Батаєвої Катерини та Іванова Валерія. Київ : КОНДОР, 2018. 416 с.
4. Тимошик М. Жанри журналістики як науково-практична проблема: до провокації фахової полеміки теоретиків і практиків ЗМІ // Український інформаційний простір. Число 10. С. 14-42.
5. Чабаненко М. Мультимедійність в інтернет-журналістиці: навчально-методичний посібник. Запоріжжя : Просвіта, 2018. 80 с.
6. Шевченко В. Мультимедійний контент: навчальний посібник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. 239 с.

Інформаційні ресурси

Європейський журналістський центр - <http://www.ejc.nl/default.asp>

Міжнародна федерація журналістів - <http://www.ifj.org>

Міжнародна федерація періодичних ЗМІ - <http://www.fipp.com/>

<http://detector.media/>

<http://medialab.online/>

<http://mediananny.com/>

<https://www.stopfake.org>

<http://www.press.pl/>

<https://www.theguardian.com/uk/media>

<http://www.mediakrytyka.info/>